

षष्ठसत्रार्द्धम् 13	DSCC	गृह्यकर्माणि			
		पाठ्यग्रन्थः –पारस्करगृह्यसूत्रम् (द्वितीयतृतीयकाण्डौ)			
		प्रस्तावना – भारतीयधार्मिकपरम्परायां सामान्यजना अपि स्वगृह्योक्तकर्माणि संस्कारेण एव कुर्वन्ति । तानि यथा – कृषिकार्ये लाङ्गलयोजनादयः क्रियन्ते । तथैव नवान्नभक्षणार्थं नवयज्ञादयः संस्काराः गृह्योक्तविधिनैव अनुष्ठीयन्ते ।			
		उद्देश्यम् - एतेषां संस्काराणां विचारः यतः प्रायः पारस्करगृह्यसूत्रे विद्यते, अतः छात्राः पारस्करगृह्यसूत्रं सम्पूर्णं पठेयुः इति उद्देश्यम् ।			
		1. लाङ्गलयोजनम् , श्रवणाकर्म , इन्द्रयज्ञः , पृष्ठातककर्म , सीतायज्ञः	1	1	16-20
		2. नवयज्ञः , आग्रहायणीकर्म , स्स्तरारोहणम् , अष्टका , अन्वष्टका , शालाकर्म , मणिकावधानम्	1	1	16-20
		3. शिरोरोगप्रतिकारः , शूलगवः , गोयज्ञः , वृषोत्सर्गः , पायसप्राशनम् , अन्त्येष्टिकर्म , अर्धपशुनिरूपणम् , अवकीर्णप्रायश्चित्तम्	1	1	16-20
		4. सभाप्रवेशतः आन्तं यावत्	1	1	16-20
		सन्दर्भग्रन्थौ– 1. आपस्तम्बगृह्यसूत्रम् , आश्वलायनगृह्यसूत्रम्			
		फलितार्थः —विभिन्नसंस्काराणां ज्ञानेन सह कर्मकाण्डपद्धतीनां ज्ञानं जायते ।			
		पाठ्यक्रम अध्ययन की योग्यता —शास्त्रिपञ्चमसत्रार्द्ध			
		पाठ्यक्रम की शिक्षा प्रविधि (बोधन प्रक्रिया) —व्याख्यानविधि, दण्डान्वयविधि, खण्डान्वयविधि, मूल्याङ्कनविधि ।			
		सङ्गति —पूर्ववर्ती पाठ्यांश गृह्यकर्मों का पश्चातवर्ती पाठ्यांशधर्ममीमांसासे अन्तः सम्बन्ध है ।			
		परीक्षा का माध्यम (भाषा) —संस्कृत			

		परीक्षा प्रणाली —सैद्धान्तिक, प्रायोगिक			
		मूल्यांकन प्रक्रिया —आन्तरिक प्रक्रिया (लिखित,मौखिक) बाह्यप्रक्रिया (लिखित,प्रायोगिक)			
		प्रारूप प्रश्न पत्र — विश्वविद्यालय के नियमानुसार (खण्ड (क)) अतिलघूतरीय (ख) लघूतरीय (ग) दीर्घोत्तरीयप्रश्न			
	DSCC 14	धर्मलक्षणविचार: पाठ्यग्रन्थः —अर्थसंग्रहः - लौगाक्षिभास्करः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी । प्रस्तावना —यागादिरेव धर्मः । धर्मस्य मूलं वेदः । वेदः विधिमन्त्रनामधेयनिषेधार्थवादभेदैः पञ्चधा । वेदार्थविचारशास्त्रं मीमांसा । उद्देश्यम् — धर्मशास्त्रमीमांसयोः परिपूरकत्वात् तथा धर्मशास्त्रविषयाणां मीमांसाद्वच्छ्या विचारार्थं सारल्येनार्थसंग्रहाध्ययनं भवेदिति उद्देश्यम् । 1. धर्मलक्षणं भावनाविचारश्च 2. विधिविचारः 3. मन्त्रनामधेयविवेकश्च 4. निषेधार्थवादमीमांसा	1	1	16-20
		सन्दर्भग्रन्थौ — 1.मीमांसापरिभाषा – श्रीकृष्णायज्जुविरचिता, 2.मीमांसान्यायप्रकाशः – श्रीआपदेवप्रणीतः			
		फलितांशः —अर्थसंग्रहस्याध्ययनात् मीमांसायाः संक्षिप्तज्ञानेन सह सप्रसङ्गं धर्मशास्त्रज्ञानं जायते । विभिन्नसंस्काराणां ज्ञानेन सह कर्मकाण्डपद्धतीनां ज्ञानं जायते ।			

		पाठ्यक्रम अध्ययन की योग्यता –शास्त्रिपञ्चमसत्रार्द्ध			
		पाठ्यक्रम की शिक्षा प्रविधि (बोधन प्रक्रिया) —व्याख्यानविधि, दण्डान्वयविधि, खण्डान्वयविधि, मूल्यांकनविधि ।			
		सङ्गति —पूर्ववर्ती पाठ्यांश धर्ममीमांसा का पश्चातवर्ती पाठ्यांशधर्मशास्त्रवाङ्यसे अन्तः सम्बन्ध है ।			
		परीक्षा का माध्यम (भाषा) -संस्कृत			
		परीक्षा प्रणाली —सैद्धान्तिक, प्रायोगिक			
		मूल्यांकन प्रक्रिया —आन्तरिक प्रक्रिया (लिखित,मौखिक) बाह्यप्रक्रिया (लिखित,प्रायोगिक)			
		प्रारूप प्रश्न पत्र —विश्वविद्यालय के नियमानुसार खण्ड (क) अतिलघूतरीय (ख) लघूतरीय (ग) दीर्घोत्तरीयप्रश्न			
DSCC 15		धर्मशास्त्रवाङ्यस्य परिचयः			
		पाठ्यग्रन्थः —History of Dharmashastra – P.V. Kane			
		प्रस्तावना – धर्मप्रतिपादकं शास्त्रं धर्मशास्त्रम् । धर्मशास्त्रवाङ्ये सूत्रस्मृतिभाष्यनिबन्धसाहित्यानि यथाक्रमं विद्यन्ते ।			
		उद्देश्यम् – तत्र प्रमुखतया केषांचन स्मृतिसूत्रनिबन्धकाराणां परिचयः छात्राणां भवेदिति अस्त्युद्देश्यम् ।			
		1. धर्मशास्त्रवाङ्यस्य संक्षिप्तपरिचयः	1	1	16-20
		2. प्रमुखसूत्रकाराणां परिचयः –(गौतमः , बौद्धायनः , आपस्तम्बः , वसिष्ठः, विष्णुः)	1	1	16-20
		3. प्रमुखस्मृतिकाराणां परिचयः – (मनुः , याज्ञवल्क्यः , पराशरः , नारदः ,	1	1	16-20

		कात्यायनः) 4. प्रमुखभाष्यनिबन्धकाराणां परिचयः – (मेधातिथिः , विज्ञानेश्वरः , कुललूकभट्टः , हरदत्तः , नीलकण्ठभट्टः, माधवाचार्यः, कमलाकरभट्टः, काशीनाथोपाध्यायः)			
		सन्दर्भग्रन्थाः– 1.धर्मशास्त्र का इतिहास – अर्जुन चौवे काश्यप 2. धर्मद्वामः – डॉ. राजेन्द्रप्रसादपाण्डेयः 3.धर्मशास्त्रस्येतिहासः – प्रो.जयकृष्णमिश्रः, चौखम्बाप्रकाशनम्,वारणासी			
		फलितांशः –प्रमुखतया सूत्रकाराणां, स्मृतिकाराणां , निबन्धकाराणां भाष्यकाराणां च परिचयो जायते ।			
		पाठ्यक्रम अध्ययन की योग्यता –शास्त्रिपञ्चमसत्रार्द्ध			
		पाठ्यक्रम की शिक्षा प्रविधि (बोधन प्रक्रिया) —व्याख्यानविधि, दण्डान्वयविधि, खण्डान्वयविधि,मूल्याङ्कनविधि ।			
		सङ्गति —पूर्ववर्ती पाठ्यांश धर्मशास्त्र के सामान्य ज्ञान का परवर्ती पाठ्यांशधर्मशास्त्रके विशेषज्ञानसे अन्तः सम्बन्ध है ।			
		परीक्षा का माध्यम (भाषा) -संस्कृत			
		परीक्षा प्रणाली —सैद्धान्तिक, प्रायोगिक			
		मूल्यांकन प्रक्रिया —आन्तरिक प्रक्रिया (लिखित,मौखिक) बाह्यप्रक्रिया (लिखित,प्रायोगिक)			
		प्रारूप प्रश्न पत्र- विश्वविद्यालय के नियमानुसार खण्ड (क) अतिलघूतरीय (ख) लघूतरीय (ग) दीर्घोत्तरीयप्रश्न			